

Vaaralliset esineet

Järjestyslain mukaiset maahantuonnin rajoitukset

Järjestyslaki 612/2003 säätelee vaarallisten esineiden maahantuontia. Maahantuontia aikaisemmin säädelleet teräselaki (108/77) ja teräaseasetus (409/77) on uuden järjestyslain myötä kumottu.

Järjestyslain 9,1 §:ssä on säädetty mm. vaarallisten esineiden maahantuonnista. Nyrkkirautojen, stiletien, heittotähtien, muuksi esineeksi naamioitujen teräaseiden, sähkölamauttimien, sähköpatukoiden, jousipatukoiden sekä tarkkuussinkojen ja -linkojen maahantuonti on kielletty. Tässä yhteydessä tullin toimivaltaan kuuluu valvoa ja estää edellä lueteltujen tavaroiden tuonti (=vapaaseen liikkeeseen luovutus) kolmansista maista.

Järjestyslain 9 §:n 2 momentissa säädetään teloskoopipatukan kaupasta ja hallussapidosta ja 10 §:ssä säädetään toisen vahingoittamiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapidosta ilman hyväksyttävää syytä. Tällaisia esineitä ovat esimerkiksi teräaseet, patukat, tikat, ilma-aseet ja jousitoimiset aseet. Näiden 9,2 §:ssä ja 10 §:ssä säädettyjen esineiden ja aineiden maahantuonti ei ole kiellettyä.

Määritelmiä

Stiletillä tarkoitetaan tässä yhteydessä ainoastaan teräasetta, jonka terä voidaan piilottaa kahvan sisään ja saada sieltä esiin jousivoiman tai muun teräaseen oman voiman avulla. Terän ei tarvitse mennä jousivoimalla piiloon kahvan sisälle, vaan se voidaan painaa mekaanisesti sisään. Stiletillä ei tarkoiteta kääntöveistä, tikaria tai muita näitä vastaavia teräaseita. Tarkkuussingolla ja -lingolla tarkoitetaan esinettä, jolla jännitetyn kumin tai muun materiaalin ansiosta voidaan ampua esineitä. Tarkkuussinko eroaa tavanomaisesta ritsasta rannetukensa, runkomateriaalinsa valmistusaineiden sekä mahdollisten tähtäintensä osalta. Tavanomaista ritsaa ei ole pidettävä tarkkuussinkona.

Sähkölamauttimeksi tai -patukaksi ei tässä yhteydessä katsota karjanhoidossa käytettäviä sähköpiiskoja ja -paimenia eikä eläinten lopettamiseen käytettäviä esineitä.

Poikkeukset

Järjestyslain 12 §:ssä on säädetty näiden vaarallisten esineiden maahantuontikiellolle poikkeuksia. Mikäli tällaiset 9,1 §:ssä mainitut vaaralliset esineet ovat historiallisesti tai taiteellisesti arvokkaita niiden maahantuonti on sallittua. Esinettä on pidettävä historiallisesti arvokkaana, jos sillä on liittymäkohtia huomattavaan henkilöön, tapahtumaan, paikkaan tai aikakauteen tai jos sillä ikänsä, harvinaisuutensa tai muun syyn vuoksi on historiallista merkitystä. Taiteellisesti arvokkaana pidetään esinettä, jos se muotoilunsa, pintakäsittelynsä tai koristelunsa vuoksi edustaa tiettyä tyylikautta tai muutoin on taiteelliselta kokonaisuudeltaan merkittävä.

Tässä historiallisesti tai taiteellisesti merkittävyyden arvioinnissa ei ole käytössä mitään lupamenettelyä, vaan ratkaisu on tehtävä tapauskohtaisesti maahantuontivaiheessa. Tällaisen esineen maahantuojan tehtävänä on osoittaa esineen historiallinen yhteys tai taiteellinen arvo. Osoittamisen tulee tapahtua asiakirjadokumentein, jotka selvittävät esimerkiksi esineen historiallisen taustan, valmistamiseen tai hankkimiseen liittyvät tosiseikat ym.

Sanktiot

Henkilö, joka tuo maahan 9,1 §:ssä mainitun vaarallisen esineen tämän lain säännösten vastaisesti, saattaa syyllistyä vaarallisia esineitä koskevien säännösten rikkomiseen. Tämän johdosta tällainen säännösten vastaisesti maahantuotu vaarallinen esine on otettava haltuun ja asiasta on ilmoitettava tutkinnalle, joka päättää takavarikoinnista ja mahdollisista sanktioista.

Sovellettava lainsäädäntö

- Järjestyslaki 612/2003